GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacţiunea şi administraţiunea;
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22. „Gazeta“ iese Mercurea, Vinerea si Dumineca.
Preţulŭ abonamentului:
Pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Ţerĭ esterne pe şése lunĭ 14 fr., pe anŭ 28 francĭ.

Anulŭ XLVII.

Sĕ prenumeră:
la poştele c. şi r. şi pe la dd. corespondenţĭ.
Anunciurile;
una serie garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiăcare publicare. — Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 31. Mercurĭ 14 (26) Marţiu **1884.**

Braşovŭ 14 Marţiu st. v.

„Gazeta amenința!“ strigă foile din Clușiŭ. De ce? — Pentru că a scrisŭ: „Ellenzék“ și cu toțĭ Ungurii vorŭ trebuí sĕ se convingă, că adĭ poporulŭ românŭ nu mai póte fi dusŭ de nasŭ de câțiva episcopĭ și cu atâtŭ mai puținŭ de câțiva funcțiunarĭ ai d-lui Tisza...“

„Acésta însémnă — dice „Ellenzék“ — că „pasiviștii“ tocmai acum vorŭ lucrá cu perseveranță nihilistică pentru ca alegătorii românĭ se nu mérgă la alegerĭ.“

Ne pare bine că „Ellenzék“ recunósce că suntemŭ hotărîțĭ a apĕrá drepturile nóstre cu-o „perseveranță nihilistică.“ Acésta recuuóscere ne îndatoréză multŭ. Póte că „Ellenzék“ n'a intenționat'o, ci a voitŭ mai multŭ sĕ ne presente publicului sĕu cetitorŭ ca pe o asociațiune de conjurațĭ. In orĭ ce casŭ ne-a făcutŭ unŭ complimentŭ, care credemŭ că-'lu și meritămŭ, căcĭ alta e nihilismulŭ și alta este perseveranța nihilistică. Câtŭ pentru nihilismŭ noi l'amŭ condamnatŭ șilŭ condamnămŭ cu tótă decisiunea și scie capulŭ statulni, sciu guvernele sale, monarchia întrégă, scie tótă lumea europénă că poporulŭ românŭ este unŭ elementŭ iubitorŭ de pace și de bună rĕnduială. Presa europénă și-a pronunțatŭ veridictulŭ, după care Românii, cei din monarchia nóstră nu mai puținŭ ca cei din statulŭ vecinŭ, sunt unŭ elementŭ de ordine și acésta sentință nu-o va puté resturná „Ellenzék“ niciodată cu sofisme unguresci. Tótă lumea atestéză dér că Românii nu sunt nihiliști, dér orĭ câtŭ de multŭ ar iubi ei pacea și buna înțelegere, acésta — vorŭ înțelege credemŭ domnii dela Clușiŭ — nu póte merge așa departe ca de dragulŭ bunei învoirí cu Maghiarii se renunțe la totŭ ce au mai scumpŭ pe lume, la sântele lorŭ drepturĭ naționale și sĕ se sînucidă. Décă dér națiunea nóstră nu voiesce se lege frățietate cu aceia, cari au de scopŭ sĕ-ĭ răpéscă limba și sĕ-ĭ nimicéscă individualitatea; décă din contră îșĭ apĕră drepturile ei în luptă leală și dréptă, deșĭ neegală, cu adversarii sĕi chiar luândŭ refugiu la ultimulŭ mijlocŭ iertatŭ alŭ resistenței legale; décă în fine națiunea română stăruiesce în acésta luptă sântă și dréptă între marginele legei cu „perseveranță nihilistică“: atuncĭ acésta este o viuă dovédă, că ea are putere de viéță națională și este o garanțiă mai multŭ pentru viitórea isbêndă a dreptei sale cause.

Este dér unŭ complimentŭ meritatŭ, ce ni'lŭ face „Ellenzék“, căcĭ, întrebămŭ, ce ne-a susținutŭ până adĭ limba și naționalitatea după atâtea veacurĭ de crudă persecuțiune, décă nu perseveranța de ferŭ a Românului? Unŭ Român și unŭ Gáll cu tótă ceata guvernamentală nu vorŭ fi în stare de a mișcé nicĭ măcarŭ o petricică din acestŭ fundamentŭ alŭ esistenței nóstre naționale, care este perseveranța Românului în apĕrarea limbei și a naționalității sale.

„Ellenzék“ o sêmte acésta, de aceea ne vorbesce de „resbunare“ și de „procurorĭ“. Suntemŭ pregătițĭ la tóte. Astădĭ — cu părere de rĕu trebue sĕ mărturisimŭ — sistemulŭ de prigonire națională a ajunsŭ la unŭ punctŭ încâtŭ nimicŭ nu ne mai póte surprinde. Mai multŭ ca sigurŭ, că earășĭ vorŭ têrí pe alegătorii noștrĭ la urnă ca se voteze pentru candidații guvernului. Absolutismulŭ constituțiunalŭ și terorismulŭ de astădĭ n'are marginĭ și décă chiar și alegătorii maghiarĭ trebue se sufere așa de cumplitŭ în urma lui, cum se plângŭ foile opozițiunale în frunte cu „Pesti Napló“, la ce se potŭ așteptá alegătorii noștrĭ, carĭ îndată ce-șĭ formuléză o programă deosebită de a guvernului suut declarațĭ a priori de înimicĭ ai statului?

Caracteristicŭ este, că „Ellenzék“ ca organŭ oposițiunalŭ Kossuthistŭ, scrie însușĭ articulĭ peste articulĭ, în carĭ arată, că vocea națiunei maghiare este falsificată prin terorismulŭ guvernului, că maioritatea din parlamentŭ nu servesce decâtŭ interesele celorŭ dela Viena, a cărorŭ slugă credinciósă este d-lŭ Tisza ș. c. l. Și cu tóte aceste „Ellenzék“ nu se rușinéză a ne dice: „Alegerile se vorŭ face și poporulŭ românŭ va fi representatŭ chiar și contra voinței vóstre! După acéstă logică d-lŭ Tisza este adĭ celŭ mai fidelŭ representantŭ alŭ principielorŭ kossuthiste, pentru carĭ se luptă „Ellenzék“. Décă este așa atuncĭ sfătuimŭ pe colegii dela acésta fóiă ca sĕ nu se mai svêrcolésca înzădarŭ, ci se dé mâna cu cei dela „Kolozsvári Közlöny“ și dela „Magyar Polgár“.

Se pare însĕ că cei dela „Ellenzék“ au sêmțitŭ că s'au pusŭ pe unŭ terêmŭ de argumentațiă falsŭ, căcĭ dela d-nŭ Tisza sarŭ îndată la Capulŭ statului și ne împută că „facemŭ oposițiune corónei.“

Audițĭ cine se ne împute noue acésta! — Kossuthiștii. Ei carĭ peregrinéză pe fiecare lună odată la Barracone și la Turinŭ spre a se închiná înaintea lui Kossuth, care și astădĭ trăiesce în esiliu, pentru că nu voiesce sĕ se împace cu casa habsburgică și cu coróna; ei carĭ voiescŭ se rumpă Ungaria de către Austria și se înființeze unŭ statŭ îndependentŭ pe ruinele pactului dela 1867 dintre coróná și dieta ungară; ei carĭ de câte orĭ li se oferă ocasiunea reamintescŭ și glorifică faptele dela 1848 îndreptate în contra purtătorului corónei: acesti kossuthiști au cutezarea a ne împutá noue Românilorŭ că facemŭ „oposițiune corónei“?!

Coróna nu se póte demite a face politică de partidă, ea trebue se sté peste partide și sĕ fie mijlocitóre între popóre ca sĕ le împace. Nicĭ la Seghedinŭ Capulŭ statului nu ne-a pututŭ dice alta, decâtŭ ca se fimŭ „zeloșĭ apĕrătorĭ ai religiunei și ai naționalității nóstre și credincioșĭ cetățenĭ ai statului.“

Ei bine, cândŭ amŭ lucratŭ noi altfeliu? Cu ce ne puteți dovedi, că nu suntemŭ cetățenĭ credincioșĭ? A protestá, cum protestéză și oposițiunea vóstră în contra despotismului celorŭ dela putere între marginele iertate însémnă óre a fi necredinciosŭ statului și a face oposițiune corónei?

Ve asigurămŭ că nu noi ci aceia facŭ oposițiune corónei, carĭ lucră în contra întențiunilorŭ ei progonindŭ fără milă unŭ poporŭ întotdéuna lealŭ și credinciosŭ!

Cronica evenemintelorŭ politice.

Suntemŭ datorĭ a înregistrá și noi trista pățaniă a deputatului Kossuthiștŭ din Ardélŭ Gabriel Ugron, de care se ocupă acuma o comissiune a dietei ungare. Ugron a voitŭ și elŭ se glorifice aniversarea de 15 Marte, diua „libertății“ unguresci, printr'o cuventare și și-a alesŭ orașulŭ Czegled de teatru alŭ acestei fapte oratorice. Ugron plecà cu mai mulțĭ aderențĭ ai sei la Czegled, aicĭ însĕ se întâlniră cu antisemiții Verhovay, G. Szell și Sig. Csatar. Aceștia ocupaseră tribuna și cândŭ zăriră pe Ugron între mulțime începură alŭ defăimá și alŭ batjocorí înaintea poporului așa că ómenii ațitațĭ se rapediră la elŭ și îlŭ bătură cu pumnii și cu bastónele de'lŭ făcură turtă. Bietulŭ deputatŭ abia a scăpatŭ cu viéța, elŭ a fost transportatŭ la Pesta. Ugron adresà o scrisóre dietei în care se plânse că a fost maltratatŭ și că urzitorulŭ atentatului e deput. G. Szell. — Dieta însărcinà o comisiune cu esaminarea casului. Acéstă comisiune a decisŭ se propună ca dieta se-și esprime la protocolŭ părerea sa de rĕu asupra celorŭ întêmplate în Czegléd și se provóce pe ministrulŭ de justițiă ca se facă a se cercetá faptulŭ cu cea mai mare rigorositate și se raporteze apoi camerei. Dieta póte luá orĭ-ce mĕsurĭ, dér urmele bataii ce-a păpat'o deputatulŭ Kossuthistŭ dela conaționalii sĕi nu le mai póte sterge,

La alegerea suplementară de deputatŭ în Ipolysag oposițiunea moderată maghiară a suferitŭ unŭ desastru. „Pesti Naplo“ e turbatŭ din causa acésta și se plânge amarŭ în contra absolutismului constituționalŭ în vigóre și în contra terorismului oficialŭ ce se esercéză din partea ómenilorŭ d-lui Tisza. De doue septĕmâni, esclamă „Naplo“, nu mai avemŭ administrațiă publică în comitatulŭ Hont. Numita fóie arată apoi tóte nelegiuirile comise la alegeri și cum prefectulŭ lucréză după acsioma „comitatulŭ Hont sunt eu“, cum s'au pusŭ în mișcare solgăbireii cu pandurii ca se teroriseze pe alegătorĭ. Și décă Maghiarii se plângŭ asupra unorŭ asemenĭ escese mai potŭ óre susțîné guvernamentalii cu fața curată, că voturile ce le dau icĭ și colo pentru candidații lorŭ țeranii românĭ dușĭ la urnă cu sila și cu tóte mijlócele terorisărei sunt espresiunea voinții poporului românŭ? —

D. br. de Mayr ministrulŭ Austro-Ungariei a avutŭ mai multe convorbirĭ cu membrii cabinetului în causa legei asupra comerciului ambulantŭ.

Erĭ la órele duóe s'au întrunitŭ cele duóe comisiunĭ de delegațĭ ai Senatului și ai Camerei române. Ei s'au ocupatŭ de cestiunea revisuirei și se speră că vorŭ terminá lucrările lorŭ septemâna acésta.

„L'Indép. Roum.“ află că d-nii Lascar Catargiu, Cogălniceanu și prințulŭ Bibescu s'au întrunitŭ Lunĭ diminéță la d. Dim. Brătianu și că astădĭ domnesce o înțelegere completă între șefii oposițiunei. Intr'aceea nu scimŭ cine telegraféză din Bucurescĭ diarului „N. fr. Presse“, că d. Cogălniceanu s'a esprimatŭ că ar fi gata sĕ între în cabinetulŭ Brătianu la casulŭ unei crise ministeriale parțiale.

Din Bucurescĭ i se anunță diarului „N. fr. Presse“: „Ambasadorulŭ rusŭ din Bucurescĭ, principele Urusoff, s'a plânsŭ la ministrulŭ de esterne d. Sturdza contra atitudinei dușmane Rusiei a mai multorŭ diare guvernamentale. Față cu acésta se afirmă, că e constatatŭ lucru, că d. Iswolsky, secretarulŭ ambasadei ruse din Bucurescĭ, de mai multŭ timpŭ publică în diare române articulĭ îndreptațĭ în contra cabinetului Brătianu.

D. Căp. Victor Rottă, din reg. 2 de liniă, care a obținutŭ prin esamenŭ diploma de inginerŭ hotarnicŭ, a fostŭ însărcinatŭ de guvernulŭ românŭ sĕ ridice împreună cu unŭ inginerŭ numitŭ din partea Austro-Ungariei, mai multe planurĭ pe granița Austro-Româna, despre Bucovina; acésta se va face pentru a înlesní lucrările comisiunei internaționale de delimitare, care se va întruní la fața locului la 1 Maiŭ. D. căp. Rottă va plecá la frontieră lunĭ 12 curentŭ.

Unŭ diarŭ rusŭ aduce scirea, că s'au începutŭ lucrările pregătitóre pentru construirea unei rețele de căi ferate în Basarabia, între Nistru și Prutŭ. Ministerulŭ căilorŭ de comunicare a înstituitŭ o comisiune, care

sub conducerea directorului departamentului căilorŭ ferate, va alcătuí planurile necesare. Intréga rețé îșĭ va avé centrulŭ în orașulŭ Bălți. După terminarea lorŭ, planurile vorŭ fi supuse, spre aprobare, ministerului de resboiŭ. „Ruskii Kurier" dice că „construirea acestei rețele e motivată de întinderea afacerilorŭ industriale și comerciale în Basarabia". Mĕi, mĕi! De aceea trebue sĕ fie supuse planurile ministeriului de resboiu? —

Comedia frățietății și diarele Clușiane.

Orĭ-ce vorŭ dice activiștii noștri despre politica abstinentă a Românilorŭ ardeleni și orĭ cum vorŭ critica-o, atâta trebue sĕ concédă acești activiști de orĭ și ce colóre, că diaristica maghiară nicĭ odată dela introducerea sistemului dualisticŭ și dela declarațiunea Românilorŭ pentru politica abstinentă nu s'au bucuratŭ atâta de tare, ca de cândŭ a eșitŭ la lumină programa Românilorŭ din consorțiulŭ frățietății, carĭ în viața lorŭ au trăitŭ totŭ cu stăpânĭ și carĭ credŭ, că fără stăpânĭ sunt morțĭ și prăpădițĭ. Vomŭ reproduce numai ce dicŭ diarele ardelene maghiare, a cărorŭ voie este în momentele de față de-o importanță îndoită. Incepemŭ cu „Magyar Polgár", care se esprimă despre conferința activiștilorŭ cumŭ urméză:

Conferința nu este numai cu privire la alegere de mare însemnătate, ci ea ne dă dovédă, că naționalitățile începu sĕ fie mai chibzuite și mai treze. In ceea ce privesce singuraticele puncte, putemŭ sĕ dicemŭ, că ele nu cuprindŭ nicĭ o pretensiune, care ar puté periclitá unitatea națională. Românii sĕ arete prin purtarea loru politică, că lorŭ le zace la inimă binele patriei, ca și elementului domnitorŭ maghiarŭ. Dușmăniile dintre Ungurĭ și dintre Românĭ sĕ înceteze odată. [1])

Décă Românii ar fi întrebuințatŭ puterile acelea, ce le-au întrebuințatŭ pentru tendințe separatistice, pentru înteresele lorŭ culturale și materiale ar fi ajunsŭ în amêndóuĕ privințele [2]) multŭ mai departe, de cum sunt.

Nu voimŭ sĕ le facemŭ împutărĭ pentru trecutŭ, dér le tragemŭ atențiunea, ca sĕ-șĭ cunóscă datorințele lorŭ patriotice. [3])

Și Ungurii sĕ se lase de antipatia lorŭ, la care în multe locurĭ, póte nu fără tótă causa, erau fórte aplicațĭ. [4])

Numai așa sĕ va puté îndeplini opera deplinei împăcăciunĭ cu succesŭ adevĕratŭ. Acésta împăcăciune póte servi numai spre binele întregei patrie.

„Kolozsvári Közlöny" dice:

Conferința însemnéză, că este și o parte din Românĭ, cu carĭ mai poțĭ vorbi. I salutămŭ cu bucuriă sinceră odată ca cetățenĭ constituționalĭ, carĭ ne bucurămŭ de lățirea principiului constituțiunii, apoi și ca ómenĭ, carĭ în fiecare pasŭ mai nou alŭ prudenției și alŭ luminărei vedemŭ avantagele ómenirei, în fine o salutămŭ și ca Maghiarĭ, carĭ nu voimŭ sĕ ne deosebimŭ de nicĭ unŭ cetățanŭ adevĕratŭ alŭ sântei coróne, nicĭ prin limbă, nicĭ prin confesiune. Dela acéstă grupare așteptămŭ crescerea cetățenilorŭ ungurĭ de naționalitate română*) pe tĕrêmulŭ constituției și desvoltarea lorŭ spre libertate, precum și prin muncă întărirea lorŭ, mai departe realisarea dreptelorŭ lorŭ pretensiunĭ și mulțămirea lorŭ și prin acésta și întărirea întregului statŭ ungarŭ. Se înțelege, că acum trebue sĕ discutămŭ cu bunăvoință punctele programei în interesulŭ generalŭ.... Bineventămŭ din inimă pe concetățenii noștri românĭ, carĭ au pâșitŭ pe tĕrêmulŭ securŭ alŭ constituțiunei ungurescĭ și privimŭ la viitorŭ (La celŭ din Pesta! — Red. Gaz.) cu deplină încredere...

„Kolozsvari Közlöny" după ce strică atâta cernélă spre a-și formulá pe hârtiă bunăvoința fața de programa consorțiului Roman-Gall, declară categoricŭ, că nu póte primí nicĭdecum acelŭ punctŭ alŭ programei, care tractéză despre estinderea censului electoralŭ din Ungaria și asupra Transilvaniei. „Kol. Közl." dice adecă: „Programa (frățietății) conține în„tr'aceea unŭ punctŭ, pe care, se înțelege de „sine, că nu putemŭ sĕ-lŭ părtinimŭ „(sprijinimŭ) și acésta este cestiunea „schimbărei censului în Ardélŭ „— póte din nisce cause, ce vorŭ fi a se des„fășură în curêndŭ mai în detailŭ. Nu este și „probabilŭ că nu va fi niciodată guvernŭ, care „ar resolvá numai parțialŭ și nu din întregŭ „punctulŭ ei de vedere cestiunea cea mai afundŭ „tăiătóre și mai gravă decâtŭ tóte a dreptului „de alegere."

Detailurile ce ne promite, că ni le va desfășura fóia clușiană parŭ a fi în adevĕrŭ fórte grave cu privire la politica maghiarisării. Până cândŭ este posibilitate ca Românulŭ sĕ-și eserceze dreptulŭ electoralŭ spre apĕrarea individualității, detailurile nu se vorŭ puté regulá, censulŭ va trebuí sĕ remână celŭ de acum, ca alegĕtorĭ ungurĭ sĕ fie 90 la sută ér românĭ nicĭ 10 la sută. După ce însĕ Ardélulŭ, cum speréză în vanŭ cei dela putere ar fi maghiarisatŭ și n'ar mai esistá elementŭ românescŭ, care sĕ se pótă afirmá — póte că „Kol. Közl." și stăpânii lui s'ar decide sĕ într'oducă censulŭ mai liberalŭ din Ungaria și în Ardélŭ. Nu-i prostŭ celŭ ce mâncă șépte pite și cei din Clușiŭ sĕ înșélă amarŭ, décă din acțiunea Roman-Gall deducŭ, că noi le vomŭ dá.

Blașŭ 23 Marte 1884.

Onorabilă Redacțiune! Cetindŭ în Nr. 29 alŭ „Gazetei Transilvaniei" sub titlulŭ de „Comedia frățietății": că D-lŭ advocatŭ dominalŭ de aicĭ Ludovicŭ Csato amintesce **) despre noi Blașenii în conferința Romanŭ-Gall ținută în Budapesta, declară că, — fără de a puté face vre-o obiecțiune celorŭ dise de D-lŭ Csato în numele sĕu, și alŭ D-lui profesorŭ Dr. Alesandru Grama, cu care, precum audimŭ, la olaltă au călătoritŭ la acea conferință — numai atâta am de a însemná pentru chiarificarea lucrului, cumcă participarea vre unui Blașianŭ la conferința disă n'a fostŭ decisă din vre-o adunare premergĕtóre a alegĕtorilorŭ locului sĕu din cercŭ, și spre acelŭ scopŭ nicĭ n'a fostŭ conchiămată la vr'unŭ locŭ nicĭ o adunare de alegĕtorĭ.

Cu deosebită stimă.

Basiliu Turcu,
comerciante.

Cetimŭ în „Națiunea":

Semne bune! Maioritatea covĕrșitóre a poporului română de peste Carpați a începutŭ a se mișcá pretutindenea și, ce este mai îmbucurătorŭ, acéstă mișcare este în conformitate cu hotăririle conferinței naționale din Sibiu ținute la anulŭ 1881. Diarele românescĭ din Transilvania ne comunică, că mai în tóte părțile locuite de Românĭ s'au ținutŭ întrunirĭ electorale și că în tóte aceste întrunirĭ s'a datŭ cea mai formală desmințire programului dela Budapesta de către pretinșii representanți ai poporului românŭ."

„Terĕmulŭ de activitate alŭ Românilorŭ de peste munți nu póte fi de câtŭ apĕrarea drepturilorŭ, carĭ sĕ asigure existența lorŭ națională. Până atuncĭ, până cândŭ Maghiarii nu vorŭ părăsí funesta direcțiă politică de a căutá sĕ se întăréscă și sporéscă în paguba naționalităților nemaghiare, până atuncĭ orĭ-ce încercare de apropiere fața cu ei este zadarnică. Nu este de datoria Românilorŭ d'a face apelŭ la înfrățire cu Maghiarii. O asemenea procedere ar însemná renegarea trecutului și recunóscerea esclusivismului maghiarŭ. Maghiarii, pe carĭ împrejurările i-au pusŭ în fruntea naționalităților aparținĕtóre corónei sântului Stefanŭ, prin faptulŭ că au puterea în mână și în vederea consolidării statului ungarŭ, ar trebuí sĕ înțelégă, că totŭ ce clădescŭ este rĕu clădită, până cândŭ nu vorŭ căută a organisá statulŭ pe temelii solide, carĭ nu potŭ fi altele de câtŭ buna înțelegere între toți fiii aceleași patrii. Și apoi, cândŭ este vorba de bună înțelegere, nu sunt suficente promisiunile vage ale unui guvernŭ, care sémte, că terĕmulŭ, pe care se razimă, i-a devenitŭ nesigurŭ. Promisiunĭ s'au făcutŭ destule, acum ar fi vremea d'a vedé pe Maghiarĭ procedândŭ la realisarea dorințelorŭ poporului românŭ.

„De aceea sĕ nu ne mirămŭ, décă Românii au primitŭ cu celŭ mai mare disprețŭ încercarea de înfrățire a alegĕtorilorŭ românĭ întrunițĭ la Budapesta. Ei nu vĕdŭ în programulŭ stabilitŭ cu acéstă ocasiune de câtŭ o manoperă electorală a d-lui Tisza, de a-șĭ asigurá puterea fața cu întinderea curentului oposițională și în specialŭ fața cu aristocrația maghiară, care s'a deșteptatŭ din somnulŭ ei de mórte, tindêndŭ a redobêndí puterea de odinióră. Acésta o recunoscŭ chiar și diarele oposiționale maghiare. „Étă ce dice în acéstă privință „Pesti Napló", organulŭ oposițiunii moderate: „Și orbulŭ póte vedé, că conferința convocată de mitropolitulŭ Roman, în care au strălucitŭ cu deosebire deputații guvernamentalĭ românĭ, este opera ministerului. Așa dér și programulŭ stabilitŭ este programulŭ guvernului Tisza"....

Noi din parte-ne, în același timpŭ, cândŭ regretămŭ deslipirea neintemeiată a câtorva pretinșĭ conducĕtorĭ ai poporului românŭ de trupulŭ națiunei, căreia aparținŭ, suntemŭ veselĭ, că putemŭ constată statornicia credințelorŭ politice și susținerea demnității naționale din partea marei maioritățĭ a poporului românŭ.

Catastrulŭ nou.

Venerabilulŭ episcopŭ alŭ Caransebeșului a adresatŭ o circulară către toțĭ protopresbiterii diecesei sale înformându-i cum se înstrueze poporulŭ fața de lucrarea noului catastru. Estragemŭ din acea circulară următórele date de interesŭ comunŭ:

Inaltulŭ guvernŭ cu scopŭ de a indreptá greșelele catastrului celui vechiŭ și așa a supune tóte pămênturile din téră în proporțiune corespundĕtóre contribuțiunei (porței) de pămêntu, a dispusŭ prin art. de lege VII din anulŭ 1875 pregătirea unui catastru nou.

Lucrările pentru stabilirea acestui nou catastru au ajunsŭ cu luna lui Ianuariu a. c. în stadiulŭ reclamărilorŭ individualĭ, carĭ sunt de mare însemnătate pentru toțĭ posesorii de pămêntŭ.

In decursulŭ luniloru Februariu și Marțiu a. c. comisarii catastralĭ au de a trimite fie-cărei comune câte unŭ esemplariu din cartea hotarului, a foilorŭ de posesiune îndividuală și a sumarului comunei aceleia, pentru-ca fiecare posesorŭ sĕ-șĭ pótă subșterne reclamațiunea individuală contra operatelorŭ, décă posesorulŭ se va aflá îngreuiatŭ.

Indată ce vorŭ sosi în fiecare comună operatele mai susŭ amintite, primăria comunală are sĕ înmanueze pe lângă recepisă fiecăruia proprietariu de pămêntu

---

[1]) In modulŭ cum propunŭ mămăligarii dela „Viitoriul" negreșitŭ, că vorŭ încetá, pentru că ei capituléză necondiționatŭ și recunoscŭ tirănia maghiară de unŭ lucru naturalŭ și nicĭ prin minte nu le trăsnesce a le face domnilorŭ stăpânitorĭ oposițiune, ci facŭ tocmai după cum ne spune Herodotŭ, că au făcutŭ robii Sciților, că îndată lăpădară armele, cum vĕdură pe stăpânii lorŭ cu biciurile, de carĭ avură mai mare frică decâtŭ de arme și acésta este lucru fórte firescŭ și basatŭ pe legile psihice — Red. G.

[2]) Negreșitŭ, că Românii ar fi ajunsŭ mai departe atâtŭ în privința culturală câtŭ și mŭterială, décă molochulŭ maghiarisării și tendințele cutropitóre n'ar fi consumatŭ puterile spirituale și materiale și décă poporulŭ românŭ n'ar fi fostŭ despoiatŭ de averea sa prin procese urbariale, prin segregațiunĭ și prin comasațiunile oligarchiei privilegiate maghiare, apoi décă n'ar fi fostŭ sărăcită și despoiată națiunea română prin dările cele grele și apĕsătóre, din care națiunea maghiară îșĭ ridică palate de cultură națională în pagubă culturii națiunii române. — Red.

[3]) N'avemŭ lipsă de învĕțătura d-lorŭ dela „Polgár", ne cunoscemŭ noi mai bine datorințele nóstre Red.

[4]) Deu bine ar face mai ântâiu diariștii maghiarĭ sĕ înceteze cu suspiționările, călumniările, încriminațiunile, cu batjocurile și sĕ caute a luminá pe conaționalii loru maghiarĭ despre pretensiunile cele drepte și despre drepturile cele nealienabile și neprescriptibile ale națiunii române și sĕ nu ne totŭ tortureze cu ficțiunea statului și globului ungurescŭ, căcĭ statŭ ca atare naționalŭ compactŭ nu esistă, ci ceea ce constitue statulŭ corónei sf. Stefanŭ, este unŭ complecsŭ de popóre cu limbĭ, tradițiunĭ și aspirațiunĭ cu totulŭ deosebite. Noi Românii n'avemŭ înterese vitale, care sĕ ne lege și sĕ ne împace cŭ maghiarismulu, ci din contră înterescle nóstre naționale sunt în mare conflictŭ cu înteresele rassei maghiare și din acestŭ antagonismŭ trebue sĕ eșimŭ, décă nu voimŭ sĕ nĕ prăpădimŭ prin lupte perpetue. Pace și concordiă numai atuncĭ va domni între aceste dóue elemente cu totulŭ eterogene, cândŭ se vorŭ împăca diversitățile naționale.

*) Frumósă trébă! Ungurii ne ieau tóte drepturile, ne închidŭ tóte drumurile, ne ieau tótă posibilitatea de a ne desvoltá limba și cultura națională și apoi totŭ ei de către pădure cu gura mare, însultându-ne cum le vine la gură, că nu ne dămŭ legațĭ și nu voimŭ sĕ ne lepădămu de limba și de trecutulu nostru naționalŭ și nu voimŭ sĕ ne topimŭ în căzanulu maghiarismului. Rugămŭ pe domnii dela „Kol. Közl." și „Magy. Polgár" sĕ nu ne mai pórte grijă de crescerea nóstră că, dela Ungurĭ n'avemŭ sĕ învĕțămŭ nicĭ cultură nicĭ economia națională. Sĕ-și védă d-lorŭ mai bine de neajunsurile loru și de crescerea poporului lorŭ, care e destulŭ de înapoiatŭ. Nu le ajungŭ Ungurilorŭ puterile de a curăți neghina, ce s'a săditŭ în sînulu poporului maghiarŭ de fanatismulŭ sĕlbaticŭ de 16 anĭ încóce. Red.

**) Nu numai amintesce, dér a vorbitŭ chiar în numele Blașenilorŭ. Red.

însciințarea direcțiunei catastrale, în care este pusŭ apriatŭ, câtă contribuțiune are dânsulŭ sĕ plătéscă pentru pămêntulŭ lui pe basa catastrului nou începêndŭ dela Ianuariu 1884 încolo.

Pe lângă acésta operatele catastrale susatinse sunt de a se pune la casa comunală 60 de ḑile privirei publice, așa încâtŭ fiecare proprietariŭ sĕ pótă căută orĭ și cândŭ în ele și sĕ se pótă convinge, că în ce modŭ s'au petrecutŭ singuratecele părcele în operatele nouĕ catastrale.

R e c l a m ă r i l e se potŭ face din șése cause și adeca:

a) Décă locurĭ după lege scutite de contribuțiune s'au înșiratu ca nescutite, orĭ de cele nescutite s'au înșiratu ca scutite în catastrulŭ celŭ nou.

b) Décă o parcelă s'a înscrisŭ mai de multe orĭ, séu nu s'a scrisŭ în cartea hotarului acelei comune, de care se ține, precum și décă n u m e l e p r o p r i e t a r i u l u i s'a s c r i s ŭ s m i n t i t u s é u g r e ș i t ŭ.

c) Décă mărimea (suprafața) s'a scrisŭ greșitŭ.

d) Décă parcela nu s'a înșiratŭ în ramulŭ de cultură corespunḑĕtoriu, și respective în clasa, ce i se cuvine.

e) Décă o parcelă în asemĕnare cu altă parcelă din întregulŭ cercŭ de clasificare s'a clasificatŭ neasemenea. Dér în casulŭ acesta parcela din urmă are a fi precisată bine și curatŭ.

Tóte reclamările făcute din altă causă afara de cele aci numĕrate se respingŭ din oficiu.

Reclamările din motivele înșirate sub a) b) c) d) și e) sunt de a se face î n p e r s ó n ă s é u p r i n p l e n i p o t e n ț i a ț ĭ cu graiu viu séu în scrisŭ totŭdéuna înaintea primăriei acelei comuna séu înaintea primăriei acelei comune séu înaintea acelui notariu cercualŭ, de care se ține comună, pe a căreia teritoriu zace parcela, care este obiectulŭ reclamărei.

In reclamare are a se spune limpede și apriatŭ că din ce motivŭ séu causă se reclaméză și în ce modŭ doresce reclamantele a se îndreptă greșéla din operatulŭ catastralŭ amĕsuratŭ legei.

Acum déră a sositŭ timpulŭ, ca fie-care proprietariu sĕ-șĭ redice vocea, décă cugetă, că i s'a făcutŭ nedreptate și astŭ-felŭ sĕ caute, ca eventualele greșelĭ făcute din partea organelorŭ catastrale sĕ se îndrepte până nu trecŭ terminele de reclamărĭ.

Greșele, carĭ după espirarea terminului pre sinte pentru reclamărĭ n u s e m a i p o t ŭ r e p a r á, sunt următórele:

1. Décă parcela nu s'a înșiratŭ în ramulŭ de cultură corespunḑĕtóre (d. e. pășunea s'a luatŭ de coșitură); 2. décă parcela nu s'a împărțitŭ în clasa corespunḑĕtóre, spre esemplu unŭ pămĕntŭ slabŭ sa pusŭ în clasa pămĕnturilorŭ celorŭ bune, séu unŭ pămĕntŭ bunŭ s'a pusŭ ca pămĕntŭ forte bunŭ, și a 3. décă parcela în asemĕnare cu altă parcelă din cerculŭ de prețuire totŭ de acceașĭ calitate este pré îngreunată cu contribuțunea.

Repețimŭ din causele acestea, carĭ însĕ sunt capulŭ lucrului, căcĭ ele decidŭ mărimea contribuțiunei; d u p ă e s p i r a r e a t e r m i n i l o r ŭ d e 6 0 d e ḑ i l e n u s e m a i p ó t e r e c l a m á.

Din motivele înșirate mai susŭ sub lit. a) b) și c) se póte reclamá și mai târḑiu și erorile se potŭ îndreptá orĭ și cândŭ.

Cernăuțĭ în 15 Marte 1884 st. n.

Onorabilă Redacțiune! In sĕptĕmânile trecute apărură în „Gazeta Transilvaniei" duóĕ articulĭ, trămise din Cernăuțĭ, respective din Bucovina în formă de c r i t i c ă la articulii apăruțĭ în „călindarulŭ societățiĭ literare", edatŭ pe anulŭ 1884. — Lucrulŭ se pare a fi venitŭ cu totulŭ neașteptatŭ, căcĭ acei articuli aicĭ au produsŭ în cercurile atinse nu numai s e n s a ț i u n e, ci și c o n s t e r n a ț i u n e. Și nicĭ nu-i mirare, căcĭ onoratulŭ corespondentŭ alŭ „Gazetei" D.-V. a pusŭ tóte consideraținnile la o parte și a lovitŭ în duóĕ direcțiunĭ fără nicĭ o crutare.

O lovitură este îndreptată în contra preuțimei nóstre în genere — éră a dóua în contra actualului secretarŭ alŭ „Societățiĭ nóstre literare", — séu mai precisŭ vorbindŭ în contra D-lui profesorŭ Calistratŭ Coca, care a redactatŭ C ă l i n d a r u l ŭ s o c i e t ă ț i i, edatŭ pe anulŭ 1884.

Acuma credŭ, că te vei mirá și Domnia-Ta, Domnule Redactorŭ, precum m'am miratŭ și eu auḑêndŭ: „că autorulŭ acelorŭ articulĭ aș fi fiindŭ e u s u b s e m n a t u l ŭ. Da! s'au aflatŭ persóne, carĭ au susținutŭ acésta pe față și cu tótă positivitatea recerută de-o întrebare atâtŭ de delicată și de seriósă! Unele au mersŭ directŭ la secretarulŭ actualŭ spre a-lŭ și convinge chiarŭ! Altele au susținutŭ acésta în publicŭ ḑicêndŭ: „aceste-sŭ trebile lui Ionŭ Bumbacŭ". Cuvintele din urmă le-a rostitŭ în publicŭ unŭ protopopŭ pățitŭ și decoratŭ chiar, va sĕ ḑică o persónă cu vĕḑă și esperiență pastorală fórte recunoscută.

Astŭ-felŭ fiindŭ, nu-mĭ luá în nume de rĕu, onorate Domnule colegŭ, décă vinŭ a Te surprinde c u p r i m a m e a c o r e s p o n d e n ț ă adresată cătră veterana „Gazetă a Transilvanicĭ" cu scopŭ de a declină onórea paternitățiĭ articulilorŭ, atribuițĭ mie cu atâta positivitate.

Nu voiu nicĭ sĕ cercŭ măcarŭ de are autorulŭ acelorŭ articuli dreptŭ séu ba! Acésta privesce pe ambele părțĭ atinse în acea critică neașteptată de felŭ pe la noi. Eu mĕ grăbescŭ numai a-lŭ asigurá pe părintele protopopŭ multŭ pățitŭ, că principiele mele în genere nu mi-arŭ fi pututŭ permite sĕ procedezŭ astŭfelu, după cum a procedatŭ autorulŭ articulilorŭ respective, căcĭ cu subsemnatulŭ ca redactorŭ alŭ „Aurorei române" și chiar ca ime diatulŭ redactorŭ — premergĕtorŭ alŭ „Călindarelorŭ Societățiĭ nóstre" am făcutŭ destulă esperiență câtu de greu se apucă pe la noi anulŭ séu altulŭ de lucru, așa încâtŭ la urma urmelorŭ rĕmânŭ tóte pe spatele redactorului, carele face apoi ce póte și câtu póte! A p o i p e n t r u a c é s t a s ĕ m e r i t e e l ŭ ó r e a f i l u a t ŭ p r e s t e p i c i o r ŭ, și apoi c h i a r d e e x c o l e g u l ŭ s é u i m e d i a t u p r e m e r g ĕ t o r ŭ?!?

„Acestea-sŭ motivele", carĭ nu mi ar fi pututŭ permite nicĭ-odată sĕ c r i t i c u eu articulii publicațĭ de d-lŭ profesorŭ Calistratu Coca în călindarulŭ „Societățiĭ edatŭ pe anulŭ 1884, — n u m i - a r ŭ f i p u t u t ŭ p e r m i t e n i c ĭ c h i a r a t u n c ĭ, c â n d ŭ a r f i e i c h i a r d e t o t ŭ r ĕ i! Altă-ceva cândŭ este vorba, sĕ se încerce ca criticătorŭ u n ŭ a l t u l ŭ c i n e v a, carele încă n'a redactatŭ nicĭ-odată „Călindare" pentru „Societatea literară" acela póte, că ar avé a l t e c o n s i d e r a ț i u n i și a v ê n d u p u n c t u l ŭ s ĕ u d e p l e c a r e a r p r o c e d á a l t u m i n t e r e a! Noi recunóscemŭ îndependența și suveranitatea fie-cărui individŭ, carele are totu-odată și curajulŭ nu numai ași mărturisi faptele, dară și a le și apĕrá, — r e s p i n g e m ŭ î n s ĕ p a t e r n i t a t e a n e c u v i n i t ă c h i a r ș i a t u n c ĭ, c â n d ŭ f ĕ t u l ŭ a r f i c a s ó r c l e d e f r u m o s ŭ!

Éră încâtŭ privesce ataculŭ îndreptatŭ în contra preuțimii nóstre, — apoi o mărturisimŭ, că esperiența nóstră sĕ mărginesce numai la dóuĕ parochiĭ bucuvinene: este loculŭ natalŭ Costina și Rusplavalarii, unde n'amŭ avutŭ nicĭ cândŭ ocasiune a esperiá așa ceva, cum li se împută preuțilorŭ noștri în acei doui articulĭ. Póte că onoratulŭ corespondentŭ are mai multă cunoscință de cele, ce se petrecŭ și cum se petrecŭ în parochiele póstre bucovinene, și atuncĭ și punctulŭ de plecare îi este altulŭ, acésta însĕ îlu privesce numai pe D-lui și pre pré cucernicii părințĭ atinșĭ. Noi nu voimŭ a cercá, cum stau trebile.

N e m i r ă m ŭ î n s ĕ d e u n a! Cum de nu se grăbesce părintele protopopŭ pățitŭ a convocá o adunare spre a se cercetá: „de-sŭ drepte séu ba" cele relatate în articulii amintițĭ, — dar' uitândŭ séu nepăsându-i de felŭ de acéstă b a g a t e l ă se îndupĕră a-lu denunța u r b i e t o r b i pe autorulŭ articulilorŭ, carĭ, după convingerea Pré cucerniciei sale, aș fi e u!

Rogŭ în fine pe onor. Redacțiune, sĕ bine-voiéscă a se pronunță și din parte-șĭ: o r ĭ d e - s ŭ „e u" a u t o r u l ŭ a c e l o r ŭ a r t i c u l ĭ!

Cu stimă deosebită.
Iónŭ Bumbacŭ.

Scirĭ din Hunidóra.

Déva la 23 Marte 1884.

Stimate d-le Redactorŭ! Conferința electorală constituantă, séu mai bine confidențială, convocată pe ḑiua de 21 Mărțisorŭ 1884 st. n. în Déva, a fostŭ bine cercetată și a decursŭ în cea mai esemplară ordine: S'a decisu și s'au luatŭ mĕsurĭ, ca în fiecare cercŭ electoralŭ, sĕ se formeze comitete cercuale și ca delegațiĭ comitetelorŭ cercuale, se formeze clubulŭ electoralŭ centralŭ cu reședință în Deva. Astŭ-felŭ în cele șése cercurĭ celectorale din comitatulŭ nostru în scurtŭ timpŭ alegĕtorii românĭ vorŭ fi chiămațĭ a se organisá și a se îngrijí de agendele lorŭ.

Maghiarii au socotitŭ, că conferința nóstră va discutá și atitudinea nóstră față de alegerile, ce se apropiă, de aceea păreau nedumerițĭ a aflá la momentŭ, că ce vomŭ discutá în aceea conferință, — trimis'au decĭ pe primarulŭ substitutŭ. ca sĕ asiste la conferința nóstră, îndetorându-lŭ a raportá pe largŭ despre cele ce vomŭ fi decisŭ. Bietulŭ trămisŭ estraordinarŭ a trebuitŭ sĕ se întórce cu buzele umflate și cătrănitŭ, că l'au degradatŭ superiorii la unŭ rolŭ atatŭ de odiosŭ și nemulțămitorŭ.

Sĕ se scie și accea, că de câte orĭ Românii dela noi, au ținutŭ vr'o consultare, — de orĭ ce natură sĕ fi fostŭ aceea, — totu-déuna s'a făcutŭ arĕtare în scrisŭ la poliția — și poliția totúdéuna a și asistatŭ la consultările nóstre — dér scimŭ positivŭ, că asemenea arătare Maghiarii nicĭ odată n'au făcutŭ și poliția până aḑi nu s'a interesatŭ de ceea ce facŭ Maghiarii. Va sĕ ḑică numai Românii au sĕ fie controlațĭ, ér Maghiarii potŭ consultá cândŭ vréu, fără a fi datorĭ a însciință la poliția. — Așa-sŭ constelațiunile constituțiunale aḑi, n'ai ce-i face.

Ca noutate am sĕ vĕ comunicŭ, că tribunalulŭ reg. din Deva érași a ordonatŭ o investigațiune nóuă de colóre politică. Câți-va flăcăi de ungurŭ din comuna Hêrĕu (Haro) s'au sfăditŭ, cu câți-va voinicĭ țĕranĭ românĭ și în urmă ungurașii mancara bătaie. Gróznicŭ atentatŭ contra Maghiarilorŭ!? — Pedepsirea vinorațilorŭ ar fi pré puținŭ; — notariulŭ — fiindŭ în dușmănia cu învĕțătoriulŭ și cu preotulu, pentru că aceștia au curagiulŭ a apĕrá scóla confesională română — prin unŭ gendarmŭ face arĕtare criminală, că învĕțătorulŭ sumuță pe feciorii de țĕranŭ românĭ, ca se bată pe „legényii" de Maghiarŭ; că le plătesce beutură și alte asemenea — éră despre popa ḑice, că agitéză prin cuvêntărĭ bisericescĭ, ca Românii sĕ nu-șĭ trămită copii la scóla comunală — deci tribunalulŭ neamĕnatŭ sĕ mișce tóte pietrile, că de nu vai și amarŭ de nemeșii petecoșĭ din Hêrĕu, fiindŭ că învĕțătorulŭ românŭ cetesce ḑiare românesci, ér copiii dela scóla confesională română învață cântărĭ revoluțiunare!

Sĕrmanĭ strănepoțĭ ai lui Tuhutum și Arpád tare trebue că au degeneratŭ, décă li e témă și de aceea, că copilașii de Românŭ din Hêrĕu vorŭ cântá câte unŭ cântecŭ românescŭ!

Investigațiunea curge și resultatulŭ, credemŭ, nu va fi decâtŭ unŭ nou fiasco. — Mai bine ar face criminaliștii noștri, décă ar căutá sĕ descopere adevĕrate crime și abusurĭ, despre carĭ toțĭ sciu, numai cei ce ar trebuí sĕ scie, se facŭ muțĭ și surḑĭ — și nu sciu nimicŭ. Poporulŭ se agitéză prin fapte neiertate și comise chiar de aceia, carĭ vorŭ a trece de nevinovațĭ și pedepsitorĭ de fapte rele — decĭ bine sĕ bage de sémă toțĭ, cățĭ persecută poporulŭ nostru, că prin asemenea procederĭ nu potŭ stêmperá amăréla sufletelorŭ, ce suferŭ și se cugete și la aceea, că póte sĕ vină unŭ timpŭ, cândŭ nicĭ cei mai cu încredere ómenĭ ai poporului, nu vorŭ mai puté înfrêná și domoli mânia lui ajunsă la desperațiune.

Câmpenĭ, Munții apusenĭ 28 Febr. (12 Marte) 1884.

Multŭ onor. d-le Redactorŭ! In opidulŭ nostru Câmpenĭ abia cu patru lunĭ înainte de acésta, — bărbați și junĭ din poporŭ s'au întrunitŭ pentru a formá o Reuniune de cântărĭ, — rogându-mĕ tot-odată pre mine, ca sĕ-ĭ instruezŭ în cântările bisericescĭ și cu deosebire ale S-tei liturgii. Nu voescŭ sĕ mĕ laudŭ, departe de mine așa ceva, nu potŭ însĕ sĕ nu ḑicŭ, că singurŭ m'am miratŭ de progresulŭ ce l'am făcutŭ într'unŭ timpŭ scurtŭ cu nisce bărbați și junĭ, carĭ înainte de a începe înstruarea nicĭ pe departe nu avéu ideă despre cântarea în chorŭ, ér apoi despre nóte n'au nicĭ cea mai mică cunoscință — și cu tóte aceste spre lauda membrilorŭ tinerei Reuniunĭ am fostŭ în stare în mai multe rêndurĭ a cântá în bisericele române gr. ort. și gr. cat. câștigândŭ prin acésta iubirea poporului întregŭ.

Este pré bine cunoscutŭ, că pentru ca sĕ pótă esistá o atare reuniune, — se cerŭ și spese astfelŭ nou înființata reuniune într'o ședință ținută la 7 Ianuariu a. c. a decisŭ, ca sĕ arangeze unŭ balŭ, alŭ cărui venitŭ curatŭ a fostŭ destinatŭ pentru fondulŭ tinerei Reuniunĭ, — acelŭ balŭ s'a și ținutŭ la 27 Ianuariu st. n. și a avutŭ unŭ resultatŭ destulŭ de îmbucurătorŭ.

Membrii Reuniunei întrunindu-se la 14 Februariu a. c. în o ședință au decisŭ a se face mulțămită publică tuturorŭ acelorŭ Domnĭ, carĭ n'au pregetatŭ a-i sprijini și ale de mână de ajutorŭ la întreprinderea lorŭ, însărcinându-mĕ cu compunerea acelei mulțămite tot-odată m'a însărcinatŭ, ca în numele nou înființatei Reuniunĭ de cântarĭ se vĕ rogŭ, d-le Redactorŭ, ca sĕ

aveți bunavoință a dá locŭ acestei mulțămite publice în prețuitulŭ ḑiarŭ, ce redigeți. Nu voiu înșirá aicĭ cu numele pe fiecare dintre acei pré onorați Domnĭ, carĭ au binevoitŭ a contribuí la sporirea fondului Reuniunei — pentru că sum pe deplinŭ convinsŭ, că nu pretindŭ acésta — voiu ḑice numai: Venitulŭ brutŭ cu acéstă ocasiune a fost de 88 fl. v. a., din care subtrăgêndu-se spesele cu 51 fl. v. a. resultă unŭ venitŭ curatŭ de 37 fl. v. a., care forméză fondulŭ Reuniunei de cântărĭ a plugarilorŭ români din Câmpenĭ.

Priméscă decĭ toțĭ acei P. on. Domnĭ, carĭ au binevoitŭ a sprijiní scopulŭ salutariŭ alŭ membrilorŭ tinerei Reuniunĭ cea mai profundă mulțămită din partea acelorŭ membri. Dé ceriulŭ, ca astfelŭ de fapte generóse sĕ fie repețite și pe viitorŭ — ca astfelŭ Reuniunea de cântărĭ din Câmpenĭ sĕ pótă progresá și prosperá spre fala Munțilorŭ apusenĭ ca esemplu de imitatŭ și spre lauda celorŭ, carĭ li-au datŭ mână de ajutorŭ atuncĭ, cândŭ au avutŭ necesitate de ajutorŭ.

Totodată în numele Reuniunei rogŭ pe onoratele comitete ale altorŭ Reuniunĭ de cântărĭ române din patriă, carĭ esistă deja — a ne dá mână de ajutorŭ trămițându-ne spre decopiare câte o poesiă națională compusă pentru 4 vocĭ ca progresândŭ în învĕțarea cântărilorŭ religióse — sĕ progresămŭ totodată și în cântecele naționale, carĭ sunt unŭ putericŭ remediu, ce mângâie inima Românului în jalea sa.

Nicolau Corcheșiŭ,
învĕțătorŭ rom. gr. ort. ca conducĕtorŭ alŭ corului vocalŭ.

Diverse.

(Călătoria părechei princiare de corónă.) Organului „Polit. Coresp.“ i se anunță din Belgradŭ, că acolo esistă unŭ comitetŭ din 14 membri, care comitetŭ este insărcinatu de guvernŭ sĕ facă pregătirile necesare pentru o primire splendidă a archiducelui Rudolfŭ și a archiducesei Stefania. — Cum se raporteză din Constantinopolŭ, programa festivităților, carĭ se voru ține în onórea părechii princiare, nu e încă definitivŭ stabilită. Totușĭ se aude, că se va ține o mare revistă asupra gardei imperiale și se va dá unŭ balŭ mare în palatulŭ celŭ nou alŭ marelui vizirŭ.

(Intrunirĭ literare.) In întrunirea literară din Jóia viitóre (a treia întrunire) va tracta d-lŭ profesorŭ Iosifŭ Maximŭ despre lumina electrică, d-lŭ Ionŭ Popea va vorbi despre Constantinŭ Negruzzi, éra d-lŭ A, Bârseanu va ceti o mică comediă.

(Artiștĭ românĭ în psilografiă și fotografiă.) DD. N. Vlădica și I. Niculescu, asociațĭ împreună, și-au propusŭ a fotografá și psilografá portretele cu biografia tuturorŭ suveranilorŭ Europei, tuturorŭ Domnilorŭ românĭ și ómenĭ de statŭ, bărbațĭ însemnațĭ, și particularĭ atâtŭ românĭ câtŭ și străinĭ. Deja au apărutŭ peste duoĕ sute de tablourĭ fotografate și psilografate de acești duoĭ artiștĭ eminențĭ și unicĭ în felulŭ și sistema lorŭ modernă precum portretele mai multorŭ Domnĭ și ómenĭ de statŭ Românĭ și străinĭ, Traianŭ și istoria sa dela fondarea Romei, până la colonisarea Daciei de către Romanĭ, harta Europei cu geografia fiecării țĕrĭ, în parte portretulŭ regelui Carolŭ cu istoria ultimului resbelŭ româno-turcŭ, Atanasiu Diacu, Românŭ macedonianŭ cu istoria sa și revoluțiunea dela 1821 etc. etc. Tóte aceste lucrărĭ vorŭ fi espuse în curêndŭ pe la diferitele librării din România spre vêndare. Doritorii de a le avé și DD. librarĭ din județe se vorŭ adresá către D. N. Vlădica, strada Colții în dosulŭ Pandurului și către D. I. Niculescu în curtea divizia doua, vis-a-vis de tribunalulŭ militarŭ Nr. 9.

Anunciu de licitare.

Bunulŭ fundațiunei Șuluțiane din comuna Bazedu comitatulŭ Mureșŭ-Torda, susceputŭ în protocolulŭ cărței funduare a aceleași comune sub Nr. 19, A + 1—107 Nr. Ord., — constătoriŭ după fóia catastrală din 39 jughere 1571⁰ ☐ arătoriu, — 14 jughere 536⁰ ☐ cositoriu, 569⁰ ☐ vii, 13 jughere 536⁰ ☐ pășune, 7 jughere 1249⁰ ☐ pădure și 2 jughere 344⁰ ☐ locŭ neproductivŭ se vinde eventualminte se esarendéză pe calea licitațiunei publice voluntarie, ce se va ține în 6 Aprile a. c. st. n. la 2 óre p. m. în comuna Bazedu.

Prețulŭ de esclacamare pentru doritorii de a cumpĕrá se statoresce cu 4500 fl. v. a. — sub acestŭ prețŭ bunulŭ la nicĭ unŭ casŭ nu se va vinde. — Éră prețulŭ de esclamare pentru arênda anuală se statoresce cu 250 fl. v. a.

Doritorii de a cumpĕrá séu de a esarêndá acestŭ bunŭ încă înainte de începerea licitațiunei au a depune unŭ vadiu de 10 % la mâna esmisului fundațiunei Șulutiane.

Condițiunile de licitare și până la acestŭ terminŭ se potŭ vedé la subscrisulŭ.

Blașiu în 18 Marte 1884.

Ludovicŭ Csato,
advocatŭ archidiecesanŭ,

Circulŭ Th. Sidoli

dela Pórta Vămii.

Astăḑĭ Mercurĭ în 26 Marte 1884,

séra la 7½ óre.

Representațiă de onóre

în beneficiulŭ renumițilorŭ artiștĭ ecuilibriștĭ

Familia Benedetti

cu concursulŭ tuturorŭ artiștilorŭ și artistelorŭ în escelentele lorŭ rolurĭ, și presentarea cailorŭ celorŭ mai bine dresațĭ cu frêu și în libertate prin Directorulŭ circului și Cesarŭ Sidoli.

La finea representației:

MAZEPPA și esilarea lui în stepele Ukraniei

séu recunóscerea calului tătărescŭ.

Mare pantomimă istorică esecutată cu 60 persóne și 25 caĭ.

Inainte de începerea și după finirea representației luminare electrică a stradei.

Onor. publicŭ e invitatŭ cu stimă de beneficianțĭ a participa în numĕrŭ câtŭmai mare.

Mâne Joi în 27 Marte 1884.

Representațiă de onóre

în beneficiulŭ călărețului artistŭ

Cesare Sidoli

Cu tótă stima

Th. Sidoli, directorŭ.

La pórta Vămii lângă Circŭ

este espusŭ

unŭ mare panopticum

Panoramă și museu anatomicŭ

pentru onor. publicŭ visitătorŭ.

In panopticum se potŭ vedé persóne renumite prin fapte bune și făimóse prin fapte rele, carĭ sunt puse în mișcare de obsce cu mecanismulŭ celŭ mai artificialŭ așa, că omulŭ crede a le vedé viețuindŭ înaintea sa.

Museulŭ anatomicŭ cu preparatele sale scientifice peste 400 la numĕrŭ este celŭ mai mare și celŭ mai bogatŭ alŭ timpului nou. In deosebĭ atragemŭ atențiunea asupra unei VENUS, ce se póte desface în 80 de bucățĭ pe lângă esplicațiunĭ scientifice.

Intrarea în Panopticum și Panoramă 20 cr. In musĕulŭ anatomicŭ 10 cr., pe lângă care se mai capĕtŭ și unŭ catalogŭ românescŭ.

Deórece acestŭ musĕu va fi espusŭ aicĭ în Brașovă scurtŭ timpŭ numai, se rógă ca onor. publicŭ sĕ-lŭ visiteze în numĕrŭ câtŭ mai mare

C. Hermes.

Publicațiune. 2—3

Băile de aburŭ și de vană din Brasovŭ, suburbiulŭ Scheiiŭ au necesitate de 50 stînjinĭ lemne de focŭ de fagŭ, tinere uscate.

Cine voesce a liferá acéstă cantitate de lemne, sĕ binevoéscă a se adresá cu ofertele lorŭ verbale séu în scrisŭ în terminŭ de 15 ḑile, la subscrisa eforiă scolară, suburbiulŭ Scheiu, în edificiulŭ gimnasialŭ.

Brașovŭ, 9 (21) Marțiă 1884.

Eforia școlelorŭ centrale rom. ort. resărit.

Publicațiune. 2—3

Se aduce la cunoscința onor. publicŭ, cumcă reparatura, ce este a se face la băile de aburŭ, și de vană din Brașovŭ, din suburbiulŭ Scheiiu, sĕ va pune în lucrare numai la 9 (21) Aprile 1884, și că până atuncĭ, băile amintite stau la dispositiunea on. publicŭ.

Brașovŭ, 9 (21) Martie 1884.

Eforia scólelorŭ centrale rom. ort. resărit.

Nr. 1665-1884. 2—3

Concursŭ.

Spre ocuparea postului nou de jude comunalŭ orășanescŭ sistemisatŭ la comuna orășĕnéscă de aicĭ și provĕḑutŭ c'unŭ salarŭ anualŭ de 900 fl. și banĭ de cuartirŭ de 150 fl. v. a. pe anŭ se escrie concursŭ.

Doritorii de a ocupá acestŭ postŭ sĕ-și presenteze petițiunile respective până la 26 Marte a. c. d. a. 5 óre la primăria de aicĭ, arătândŭ în aceste petițiunĭ etatea lorŭ; purtarea morală, că au absolvatŭ unŭ cursŭ de dreptŭ de patru anĭ, că au căpĕtatŭ licența (Staatsprüfung) judicială séu din sciințele de statŭ, și în fine sĕ arĕte, unde au fostŭ până acuma ocupațĭ.

Brașovŭ 8 Marte 1884.

Magistratulŭ orășănescŭ.

Spre sciință!

Subscrisulŭ aducŭ prin acésta la cunoscința onoratului publicŭ, că am luatŭ în antreprisă esploatarea cunoscutelorŭ ape minerale dela Elepatacŭ. Acéstă esploatare va începe dela 1-a Aprile viitorŭ. Dela acéstă dată începĕndŭ, aceste escelente ape vorŭ începe a fi manipulate într'unŭ chipŭ raționalŭ cu totulŭ deosebitŭ de celŭ întrebuințatŭ până aci. Intrebuințarea de sticle ad hoc, solide și de colóre verde închisă va face în viitorŭ posibilă transportarea acestorŭ ape la distanțele cele mai marĭ fără a li-se alterá întru nimica constituțiunea chemică: astfelŭ, că ele vorŭ puté fi întrebuințate ca apă de cură întocmai ca la isvorulŭ lorŭ. Pentru a evitá orĭ ce fraudă îmĭ permitŭ a face atentŭ pe on. publicŭ, că sticlele mele de colóre verde închisă sunt de unŭ litru; pe dopŭ au inscripțiunea: „Neuriehrer S.“, pe periferia capsulei de pe dopŭ: „Elŏpatak, N. S.“ și în fine pe fundŭ: „Elŏpatak. Neuriehrer.“

Cu vinderea apei minerale dela Elepatacŭ, atâtŭ în detail câtŭ și en gros, amŭ însărcinatŭ pe d-lŭ A. Kassik, Strada căldărarilorŭ Nr. 520, care e deobligatŭ de a îngrijí de transportulŭ în lăḑĭ franco, respective în schimbulŭ embalagiului.

Prețulŭ unei lăḑĭ à 50 sticle cu ladă și cu sticle cu totŭ, 8 fl. — prețulŭ unei lăḑĭ cu 25 sticle 4 fl. 20 cr. — prețulŭ unei sticle de apă cu înapoierea sticlei 6 cr. v. a.

Elepatacŭ în 1884.

5—20 Cu tótă stima

Neuriehrer S.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 10 Marte v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	93½	vênd.	94
Renta rom. amort. (5%)	„	95⅕	„	96
„ convert. (6%)	„	98½	„	99
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	„	32	„	33
Credit fonc. ruralŭ (7%)	„	103¾	„	—.—
„ „ „ (5%)	„	92¾	„	—.—
„ „ urbanŭ (7%)	„	101¾	„	102¼
„ „ „ (6%)	„	98	„	98¼
„ „ „ (5%)	„	88⅞	„	89
Banca națională a României	„	1384	„	—
Ac. de asig. Dacia-Rom	„	383	„	—
„ „ „ Națională	„	260	„	—
Aurŭ	„	2.85%	„	—.—
Bancnote austriace contra aurŭ	„	2.09	„	2.10

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Tipografia: **Ioanŭ Gött și fiiŭ Henricŭ.**